ઉર્દૂ જબાન ઓર ગુજરાતી હરફોમાં

નાજની પઠામૈનો.

કીસ્સો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે.

બુકસેલર.

નવુ દરવાજા—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૪ થી, પ્રત ૪૦૦૦,

અમદાવાદ.

સાજનમર ટાઈપફાઉન્ડરી પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ

સંવત ૧૯૬૩. સને ૧૯૦૭.

તાજની પહાનનો કીસ્સો.

આ ા હમ રખકુ કે દાએગ મુદામ: ફિયાઝતને પેદા સુની ખાસો આમ
[illegible] ગશરો એજાન તમામ, વો રનત્રા ખાતીઃ તગ્રુત અલામ
ખાસકરી ઉમ્મા મોહમદ રસુલ: હુવા દિન છરકા અ ાપર કબુલ
અલીકે મે હોમદકે હે ચાર નાર; અબુબકર સીદીક હે ચાર યાર.
ઉમર યાર જીનકે હે આ લ દિન, અફલકે ઉપર છનને બાંધી કમર,
સુગાન યાર દિનમાન દીને ગમા મુબલમાન સાહેબ હુ યા ન અલી
હુસન ઓર હુસૈન હે નગીને તન બાગી ફાતીમાકે વો હુ જાને તન
હૈને આલો અસબાબ ઉપર તમામ, નુગુલ તપે રહેમ ા દાઇમી મુકામ
બાદ્દા સલક ખાના હમીન રહીન, હુકમને દિલીકે વો હું હુશયારીન
સલા બાદ બોલું મે દીગર બયાન. બનાકે યહ શહેરમે હીતી જબાન
હકીકતકુ જાહેર કરૂ મેં બયાન. હીજાગે નિઝામકા બોલું બયાન
સુનાકે મેં એક શહેર સુરત અંદર; જો બના નામીકે કીનારે ઉપર
ક્નારેપર શહેર બના હે ખુબ: ચારાય પહાડ લાગુ હૈયા શો રૂપ.
દો રસ્તે હરેનીશુની હોગી કતાર, અજબ શહેર બનાહે જ્યુ ગુલજાર
વહા લોક આતે હે હજારકે; તર ઓર ખુસકી દગ્યા પારકે
જો મક્કા મદીના હો દેકા બંદ; ચી જારતકુ આતે હે સુરત અંદર.
કે સબાવો છત્રતો થીના પટન: ફિના છોડકર વહાં કીયા હે વતન
દે સુરત ન પઠન ન દખન તમામ; ક દિલ્હી ઓર લાહોર કા સમર તમામ
કે લે લોક તુરકી ઓર રૂમા તમામ, હે હીન્ સીંધ લબારકે બીજ થાં
કે બહોત ખલ્ક હે વહાં ગુજરતકી, હે ગોગી ખ ાક વહાં સોહર જાતકી
વતન છોડ અપના વહાં રેહ ગયે, વો સુરત અંદરમે શો બાકર રહે
સોદાગર વ અહેલકુ ભી લેકે તરફ; સબે લોક દિલ્યાદ કરતે નકો.
વતન છોડ અપના કીયા વહાં કરાર; બાદ ઓર બેનુ સરો દીલ ઉતાર.
સુનો વહાંસે બોલુ મેં દીગર બયા: હકીકતકુ જાહેર કરૂ મેં બયા.

બયાન આબ સુનો. તુમ સખા કાન ધર; હિંદુબહોત બસતેહે સુરત અંદર.
બડે માલદાર ઓર તુંબાર હે, કે ફિર ઓનો હબાનકે યાર હે.
કુશન ઓરતું સોહે બે સુમાર, જરીનેકે કપડે અબે બીસ હાર.
નાગર જાતમેં હૈ નિહાયત જમાલ, હુશનકી તારાપતમેં રોશનકી લાલ.
હિંદુકી રસમ હે બાલકે ફજર. નહાનેકુ આતી હયે તાપીકે ઉપર.
ઉનમેંસે એક નાજની ખુબ શીકલ, નગી શહેરમેં કોઇ ઉસકી મીશલ.
જરીનુંકે કપડે ઓ પોશાક પહેન; લટક ચાર ચલતીથી જયુ હુર એન.
પોશાનીકે ઉપરથી ટીલા ધરે, ઉસે દેખ ઉડતે જનાર પડે.
ચંદનકા ઉજલા ઉસી પાસ ગોરદન, ડાલ અપને ગલેમેં વો હગાહાર મોહન
રોલણુ લાલ લબોંમેં લબરેજ મે, ગાયા શાયદોસ કરમે જયે.
જે કરાન ઉપર થે મોતી જડે; ઉજાલા ઉસીકા જમીનપર પડે.
અજબ હીરેકે ઉપર બડે ખાસ થે, સુગન ખાન તેરાકે અજબ ખાલ થે.
સકામ જડીકે થે સો આરુ નિશાક, લત ફૂલમે થી ખુબ સાહેબ જમાલ.
ખાક પાંચ ઝાંઝરકી ઝમકાર થી, ગુજર ઉસકે સાથે ગીરતાર થી.
બરસ પાંજદાકી થી ઉસકી ઉમર, જહાંનો કે ગીમેં થા ઉસકા ગુજર
નિકલ ઘરસે જબ આતી બાજાર, કે જો આદ મુનમે આવે નજર
સુંદર નાજની જબ નીકલતી બદાર, કઇ આશક દિદાર થે કરતે નજર.
અજબ નાજની ખુબ ગુલરુ હુસેન લટક કર ઉઠાતી થા અપના ચરન.
નિતનકે ખાતર જવાના નિકલ; દેખે બાહાર આકાર હો ઉસકી શીકલ
કે નં બાગ બહેલ બાદ તમામ, નજારે કુ આતે જહાં, પર મુદામ.
પઠાન એક વહાં દેહેલીસે આયા વહાં, જો અજનાશ ઇસીકી લાગા વહાં
ખુદાનકે વા શો બાદશાતમેં આપે કીયા નજર સીકાર સોગાત લીયે.
વળી નવાબન ઉસકા તાજીમકી, ઉતરનેકો જગા સોતકીન કી.
પઠાનને જબ ઉસકી તર્સ કી તકરાર; હો બાહે કંપુર ચંદ રોજ ગુજાર.
વો રેહેને ફજર સેર કરતા નીકલ; કે દેખ રોજ ખીલે ગુલી એક શીકલ
ઉસી ખાનને દીલમેં મેલ કી ખીકર; કે નહાનેકું આતી હય તાપી ઉપર.

ફેરાદ કરકે પીછે ઉશીકે ચલા; ઉસી નાઝનીસે નદીપે મીલા.
વો રસ્તેમે વો નાઝની ખુબ શીકલ; ચલી આતી આશકકુ કરતી કતલ
વો પંજેબ ઝમઝમ બજાતી ચલી; વો આશકકે દીલકુ જલાતી ચલી.
પહાન નાઝની દેખ તાપી ઉપર, અકલ હોશ ઉસકા ઓડા સરબસર.
પાનીપર વો કપડે ઉતારને લગી, ફુશાન નાઝ અપના બતાને લગી.
ઉડલા છાડ્યા થા શીરપર જરીન, જુદાંકર બદનસેં રખા બરજમીન.
જીકમખા જો અતલસકાં કસકસ થા, સીને પરસે કર દુર નીચે રખા
લીબાસ તન ઉપરસે કીયા અગ જુદા, જમીન ઉપર દેખા જ્યુંકે ઉગા ચંદ
સીના થા ઉસીકા સો મખમલી ગીલાફ, ખીલા મખમ બીચ સોનેકા બાગ
દોપી અનાર સીને કે મુકાબલે થે, જેસે બીચ બાગકે અનાર થે.
બા આપને બદન સોબી કપડા ઉતાર, નગે શીર અપસકો કરી એક બાર
નદી બીચ જાકર નાહાને લગી, અપને શીરકે બાલો બીગાને લગી.
પહાન દેખને તસ મલાને લગા, બીગ્રહ બીચ દીલકુ જલાને લગા.
નદીકે ઉપર ખ્યાલ જાકર ખડા, નજરે નાઝની પર નીગાસે પડા
દેખા ખાન ઉસકુ દીવાના હુવા, અકલ હોશ ઉસકા રવાના હુવા
અકલકી જગાકુ પવન જબ લગા. શમા ઉસકે સામુને રેહ નહી સગા.
અકલ આદમીકા સમેકે મીસલ, કરે આદમકું ઉશાક બે અકલ.
દીવાના હુવા દેખ ઉસકા જમાલ, ન દેખી જગમે કશીકે મીશાલ
પહાન અપના દીલમેં કીયાગે ફીકર; કે હમ નાઝનીસે કરે કુછ હુનર.
ઉસી વક્ત વો નાહાકર ચલી, અંદર ઉસ જવાનકે લગી આગલી.
ઉસી પાસ જાકર કીયા ગે આરજ, કે એ નાઝની સુન તુ મેરી ગરજ
દરદ દીલકા મેરે સુનાઉં તુજે, રીઝ ખોલ અપના બતાઉં તુઝે.
સખી દીલકી બાતાં કહું મયે તાલ, અયે નાઝની તું હે સાહેબ જમાલ
મેરા દીલ તેરેપર હુવા હે બસર; તેરે બીન એકલા મેં જાઉં બીખર,
તુજે છોડ મુજસે ના જાતા નહી, મુજે દીલ લગાના કીસીસે નહી.
તું હે કીસકી લડકી મુઝે દે બતા, મેરા ઓર તેરા જી હુવા એકઠા.
તું હે શાહજાદી યા હે પરી; તેરી નેન દેખે મેં જાદુગરી.

નાજુકશા તું ડાલી ગલે બીચ કમ; આકલ હોસ મેરા હુંટાયા તમામ.
ક્યાં ફિદા મેં મેરે તુજપર કિયા, પલક એક તુજસેના રહેના જુદા.
મેરા આજ તુજસે પડા કામ હૈ, તેરા દેખના મુજકો આરામ હૈ.
સલામત તેરા જોબના એક સુખન, તેરે બોલને પર ફીદા જાનો તન.
ખુદાકું મૈં મુસબુબ તેરા આનકા; ફીદાના હું ફીસપર તેરે દામકા.
ય સુન નાજની ને દીયા યું જવાબ, ગુસ્સે હોઈ બોલી નબીચુ સીતાબ.

જવાબ નાજની.

અરે તુન તું જા અહાંથી પરે, મુંઆ તું ધુતારા મને કાં મલે
તેરા બેગમાનને જો પડશે ખબર: જશે જીવ તારો ન રહેશે [illegible]
મારે કંઈ દે ન જા તેરે ઘરે, ઘણાં નથી કારજ તારા સરે.
નીકલ જા અહાંથી મુંઆ તું તુરક. કદી તો નહીંતો તું થાશે મરક.
અરે, રંડા મુક તું એ મુરખ પઠાન, નહીં તો તારો જશે આજ પ્રાણ.

સવાલ પઠાન.

પઠાને કહા નાજનીકુ પુકાર; તુજે દેખકર મૈં હુવાં બેકરાર,
જાન બાન બેની તેરે કામમે, લે જાવેગા મે તુજકુ મોકાનમે.
નજર [illegible] સુખ બદન; ફીદા હૈઆ તુજપર મેરા જાનો તન.
તેરે પાસ [illegible] મેં [illegible]. ન કર મેહેર અપણેસે મુજકો નિરાશ.
[illegible] બોલા તું મે એક સુખન. કે મુજ [illegible] આવે અમલ.

જવાબ નાજની.

કહું શું જવા દે તું સવાલી પઠન; સમજ કેમ મેલી થશે એ અજાણ.
જો તમ બેગમાન છે શેહેરનો નવાબ; સુણશે તને તે કરશે ખરાબ.
ગરદન કાટવી તને મુકશે: તારી મુછ તોડી મોમાં ઘુસે.
જગતમાં નામ તારો રહેશે નહીં; શાબ્બો તને કોઈ કહેસે નહીં.
તું ક્યાંનો છે રહેનારો મુરખ પઠાણ; જશે જીવ તારો ને રેહેશે પરાણ.

સવાલ પઠાન.

ગુસ્સે હોકે બોલા ગજબસે પઠાન; નહી મુજકુ તું એ અજાણ,

તું કીસકી હીમાયત મત મુઝે બતાવ; કે નવાબની મુરહેકી હુગે જાનના.
તું બાતે જો કરતી સબી રાંકડી, વો કયા બારમ તોડેગા મુજ ડાંડકી.
મુઝે જાન જાનેકી નહી હૈ ફીકર, યહાસે લેજાઉંગા તુંજકુ પકડ.
સું સુન નાજની મુજકુ મરના કબુલ, બીરાદરસી જીંદગાની સોબુલ,
ખુદા ચાબ રખેગા શો મેરી શરમ, તું હોજા શીતાબસે મુજપરે કરમ.
મેં આશક હુવાહું સો તેરે ઉપર, ન જાઉંગા હરગીજ તુજે છોડકર.

જવાબ નાજની.

કહા નાજનીને અરે બે ખબર, તું હોકીશ આયું હું જાદશા ઘર.
મારો કહો પકડીને જાદશા કયા, તેમ બેગમ ન છે જો સુણ થયા,
એવી વાત સાંભલસે અહીંના નવાબ, તને ભુંડીને બેસે કરસે ખરાબ.
મારા બાપ ગાને જો પડશે ખબર, તું થઇશ ભુંડો બેકદર.

સવાલ પઠાન.

હસક કર પુકારા નમીસુ પઠાન, સુનેગા અગર બાપ તેરા બયાન,
સબી બાત કરતી તું નાજની, હમેશ ખુદા હૈ જો સાહેબ ધની.
તેરે બાપકી હે એોહોત બદ શીકલ, અવલ દેખ મરકુ દરેગા ટતલ·
અરે નાજની સુન તુ મેરા સવાલ, તેરા બાપ તોડેગા બગલુકા બાલ.
નહીં ડરતા તેરે બાપસે હું મેં, તેરા બાપ ન આવગા મુજ તખતસે
ખુદાયે કર્યા હિંદ સો હે જુલ જલાલ, ભરસા ઉસીકા મુજે કુલ હાલ.
તવા કલ મેરા હૈ ખુદાકે ઉપર, ન જાઉંગા હરગીજ તુઝે છોડકર:
અગર છોડ ચલ અબ યહાંસે સિતાબ, દાશક બચતેરે હુવાહું ખરાબ.
જલા મત તું અશકકુ આપે બેવફા, જલાનેમે આશકકુ કુછ નહીં નફા.
જલાયા જો લયલીને મજનુકુ સુન, તો લેલી ન મજનું હુવે એક તન.
આખર સેકે લેલીકુ મજનુ ચલે, કે મ સુક લૈલીસે મજનુ મિલે,
જૈસે નુર ભાનુ મેહેની નવાલ મેરે બાદ બાદુર લેતા સંબાદ.
મોહમદ થાબ્બાગીર ઓહ ઓરલ નું, સુકીમ આ. બારીક હુવે મુસ્ત કીન,
કરે કના આપસકુકના ડર ઉસે, બકા બીચ બારસીલ વે દોનુ હુવે.

એસી બાદ આશકને માસુકકો, પીસે હૈ વે આખર હુબ આગોશકો.
જમાનેમે આશકકું હૈના આરામ, એસા કયું ગુજકો હૈ કરની ખરાબ.
કે આખરિકેદીન મરશુ કરલે નજર; સબાન હૈ કિયામતી તું કીજીઓ ફીકર.
કિયામત સબુકે ઉપર આવગી, જહનમમેં જગાઓ તુ પાસગી
જલેંગે જહનમમેં સબ કાફરાં, મુસલમાન જહનમમે ન જાવે અમાં.
ખરી વાસ્તે તુજકો કહેતા હું મેં, મુસલમાન હોજા તું દીલજાનસેં
ગુવાહું દીવાના તેરી ચાલપર, નજર નાજની કર મેરે હાલપર.
તેરા બાગમાં જો મેં બુલબુલ હુવા, અટક હોશ અપના દીવાના હુવા.
તેરે ગુલકી પોહોંચી મગજમેં લંકાર, ફસો દામ તેરેમે ઓ એકબાર

જવાબ નાજની.

તું ઘેલો થયો છે ઓ મુરખ પઠાન. મગજ કેમ ગેલી થયો છે અજાન
મુરખ તું તારા ક્યામતને, બુરા કેમ કહો છો હિંદુ જાતને
હિંદુ જાતમાં છે શો મોટો ધરમ, નાગર જાત છે બધામાં ઉત્તમ,
ધરમ છે બધામાં અમારો સરસ, મુરખા કેમ જાણો છો અમને નરસ,

સવાલ પઠાન.

કહા તબ પઠાનને કે સુન નાજની, કહું મેં તુજકો સુન સુન પદમણી.
તુમારા ધરમ હૈ સબુમેં ખરાબ, જહાનમે તુમકુ સો હોગા અજાબ.
નહી કામ ઓસા મુસલમાનમેં, વો કરતા હૈ નેકી સો દરાકાનમે.
કે દુનીયાકી દૌલત હૈ બરબાદ, કે ઉદબાકી નિઆમત હૈ હમેશા ફુશાલ
ભુંવર હોકે તુજપર મે આયા હું મેં, તેરે પર સો મજા લગાયા હું મેં
સજન તેરા નેનુકી લાલી દેખે, દિયા દિલકો તેરે સો હાથુમેં દેકે.

જવાબ નાજની.

સુના નાજનીને યે દે કરકે કાન, કયા મુઢી ઘેલો થયો છે પઠાન.
અરે ખાન સાંભલ તું મહારી અરજ, સનેપાત છે થાકે બીજો મરજ
હકીમ છે શહેરમાં તબીબ પુછ તું, ઓસડ દેશે તને સનેપાતનું,

શીરની બાત કહુંછું આવ્યો જાયરે, નહી તો માથું તારૂ ફડી જાયરે
તું ગેહેલો થયો છે ખરે એ અકલ, કરી છે આજ તારી માથાની કપ.

સવાલ પઠાન.

કહા તબ પઠાનને સોકે ખેડઆબ, કિયા તેરી મોહોબતમાં મુજકો ખરાબ
ગઇ પાસ તેરે હૈ મેરી અકલ, અરે નાજની દેખ તેરી શિકલ.
શિકલ દેખ તેરી મેં ખુબખુબ હુઆ. તેરે સાથ લાગી હૈ દીલકી મયા
જો બન આવે તુજસે વો તદબીર કર, આશક હૈ વો રાજીસે તકદીરકર,
લીખા અજલમેં વોહી હોવેગા, જીયાદી ન કર ઉસમેં કુછ હોવેગા

જવાબ નાજની.

તેરે હાથ આવવાની હુ તો નથી, હું પુરુષુ કનમાન મોટા જતી.
તેતો લાજ રાખે છે મારારી ઘણી, કે મહાદેવ જેવો છે મારો ધણી.
ન આવવાની હુછું તારા હાથમાં, મુરખ તું આવ્યો આ તરી વાતમા
તેને માટે કહુ છુ તને એક વાત, ખરાબી તું ન કર પઠાન નેકજાત
મારો સત્તરોજી છે સુરા ઠાગી વાળ, તને ગાપ આપાબમા કરશે ખરાબ.

સવાલ પઠાન.

તું બસકર બાન અપે નાજની, તેરે બાપ સમગાસે ડરતાં નહીં,
મેરા બાપ મસરાન બડાકા નવાબ, નહીં ઉનમે તાકત કે બોલે જવાબ.
કુવીમે ઉસે ડરતા નહિ, બિના મોત કોઇભી મરતા નહી
મરૂગા અગર જો મેં કહી રજા, વલેકીન તેરેસે ન હુંગા જુદા
મરૂંગા તો તુજકોભી લેજાઉંગા, કે પનતાગના હૈ કર સો જશ પાઉગા
આશક બીચ મરનાહૈ મુઝકો કબુલ. તો આશકકા મતલબ મો રોને કબુલ
મરૂંગા જો તેરે ઇશ્કકે બીતર. તો હોગા મેરા કામ સબ પુખ્તાર.
મેં પરવાના હું તુજ શમા કે ઉપર, સગાકે ઉપર જાન દુંગા મગર
તેરે પાસ મરનાહૈ મુઝકો સવાબ તથા તુજકુ બલાસે લેજાઉંગા રીનાબ.

જવાબ નાજની.

અરે ખાન એવી ન કરે વાતને, ન કર વાત એવી તું કેસર કને.

[illegible] નામ ઉપરથી કેટલા જુવાન, સુરત શેહેરમાંથી ગયા છે પઠાન.
[illegible] તમે આજ જવા દીજો, દયા હોય દીલમે તો સમજજો.
[illegible] જવા દેને રાખો શરમ નહી તો અભાગે ન રેહેશે ધરમ.

સવાલ પઠાન.

[illegible] ગોરા હો સુન અપે [illegible], તેરી બાત મુજકો લગી ખુશતરી
[illegible] નામ [illegible] આજ મેં, કે [illegible] વ કેસર એક જાત હેં.
કહું [illegible] નામ કેસર તેરા, [illegible] હૈ ના રોશન મેરા,
[illegible] એક હૈ. તુમારા હમારા આમલ એક હૈ;
[illegible] આજ તુને બતાયા નીશાન, તુમારા હમારા [illegible] એક જાન;
મેરે સાથ આબ તુમ [illegible] ચલે, હમારા કભી તુમ ન ઝગડા કરો.
[illegible] હે તમ [illegible] ઉસ તરફ અપને સુનો બાલક.
[illegible] મુરો [illegible], સબ [illegible] રખુગા કરકે [illegible];
[illegible] સાર; [illegible] ગુલબાર

જવાબ નારની.

[illegible] લાગે છે આમ જાતને.
[illegible] મેલ છું હું આજથી; [illegible] આનું [illegible] લાજથી,
[illegible] મુને એવી વાતમાં, બાલક છું કુવારી [illegible] જાતમાં,

સવાલ પઠાન.

[illegible] નીગા તારે દિલમેં નકર તું ફિકર.
[illegible] આવે [illegible] તેરી [illegible] હે તુજકુ [illegible].
[illegible] મેરી [illegible], [illegible] તુજ [illegible] કરકે ગરમ.
[illegible] પાની [illegible] તુજે, [illegible] બેસકર [illegible] તુજે.
[illegible] મેરે [illegible], [illegible] ખુશ [illegible].
[illegible] સદા તેરી ખીજમતમેં હાજર રહે.

જવાબ નારની.

[illegible] સુણ તું [illegible] ખબર.

૧૮૯૭

ભલે તારો કુવો ને ભલે તારો હરમ, મુકી દીધી તેતો મુવા બે શરમ.
છોડી હરમ તારો ભલા ન પઠાન, મારો કેમ મળી દે એ બહુમાન.
નાગર જાતમાં છે એવી શરમ નદીમાં નાહવાનો ધરમ.
નદીમાં નાહવાને હું આવતી, વિપત પડશે માથે હું ન જાણતી
કુંવારી છું બાળક વરસ બારની, દુનીઆમાં છું મોટા ઘરબારની.

સવાલ પઠાન.

કમીઆ તેરા મન મુઝે બના તેરી જાતસે ક્યા પડમ તુઝકા
હજારોમે બસ હું મેં એકલા પઠાન, પલક મારને મે ઉડાદું નિશાન.
કતલ કરકે ઉનકે પીછે મે મરૂ, મે મરનેકું આયા અભી ક્યા ડરૂં
પાદીન મુઝે હરગીજ ન છોડું તુઝે, તેરે સાથ મગના હે સો હોઆ મુને.

જવાબ નાજની.

હરી નાથ પ્રભુ છે બાંકો પઠાન, કમરમાં કટારી ખને છે કમાન
ધરમનાથ મહાદેવ આશા તુમારી, વિપત પડશે એવું હું ના જાણી.
અરે ખાન સાંભળ તું મહેલ જીકર, મે પુજ્યા છે દેવા ને મોટા પથર.
તેણે લાજ રાખી છે મારી ઘણી, વિપતથી મુકાવે એવા છે ધણી.
એવી વાત જાણું તું શું આવશે. માથુ તરૂ પળકમાં કપાઈ જશે,
તેને માટે કહું મુજને મુક તું. એવા કામ ખુદાથી ચુક તું.

સવાલ પઠાન.

હિંદવા તખ પઠાનને સો સું કર જવાબ, હિંદુકુ મુસલમાન કરના સવાબ.
ઓતાજીસે કુઆમાં નબીકા કહે, પેગામ્બર દિનમેં જરા ન રહે.
મુસલમાન જો હોવે તો ખુબ સરક. કુફર. છોડ આ તું નબીકે તરફ,
તેરે બાપ સસરેકી મત કર ફિકર, મેરે ઘરકી અંદર તુ ચલ આરામ કર.

જવાબ નાજની.

નાગરની જો હું છું બાંભેલી ગોરન. મુસલમાન તમે છો હેવાના ઢોર,
આકાશ ઉપર તારાઓ જે દેખી ઘણી, તમે છો ગોટાને હું છું નની.

હો છે તારાપર એ મારો પરાન, કરૂ આજ કુરબાન મારો જાંનેજાં.
કબીલા કુટુંબથી હું નોખી પડી, આપો અમે દિલથી દેવે તીલાંગ
ઓરે ખાન મામાળ તું મહારી અરજ, પછે માની તુમ નફરતા ગરજ.
એવી વાતનો તમે કાંઇ દીએ, તે કુરબાન છે તમપર મારો જીવ,

સવાલ પઠાન.

કહા નગ પઠાનને કે સે કોલ તું સિખાયાસે કહમાં અભી બોલ તું
મેરી બાત મુજકુ સબી હે કબુલ, ન નીયત તેરીકુ ન જાઉંગા ભુલ.
કસમ મુઝકુ ઉસકી જો વાહીદ ખુદા, દુજે ઉનકુ કહ જો નબી મુરતજા
મે બિલકુલ કોસીસે ન યારી કરૂં, તેરી યાદ દિલમે હમેશાં ધરૂં.
મેરા કોલ હરગીજ પીછે ન ફીરૂં, ખુદા ઓર નબીસે હમેશાં ડરૂં
જાને આરસ કુરશી સાતારે કરે, બલકે ઉનને વરારે જડે
કીસીકે મેરે ફરમાનસે ન ફીરૂં, મેરા નામ ખુદાપર કુરબાન હું
વળી બાત સુન નારની ખુશ હુઇ, મીયાં તારી ઉપર હું જ મુઇ.
તમાની એ ચાદર ઓઢાડો મુને, મગાની ડોલી ને બેસાડો મુને,
મુસલમાન મને કરો આજ તુમ, મેહંગા આજથી મેં મારો ધરમ.
તમામ ગુઝરાતે તેડાવો તમે, મુસલમાની છરતું બતવો મને
પઠાનને સે યા કુતકુ યુ કહા, નીતાબીસે આખુનજીકો બુલા.
કહા ઔર આખુનજી સલામ. શેગન એ અરજ કરતા એ મેન તમામ
વો યાકુત વહાંસે રવાના હુવા, ઝીનાબીસે આખુનજી પાસ ગ્યા.
કહા ઉનકું બાદીકા રપકા સલામ, બેગમપર ગુજરતા કિયા સબ કલામ.
સુના જવાસે જરારી કૌ મુરશીદ ગફુર, બી હમારા હૈંગા કુતબાકે હજુર.
બેઅબાકે અદબ બેઠી આરી, બયાન સબ સુનાયા હે ઉનકુ તબી.
અગર કોસ બા જતનો ઇસલામ પર, મે વારે કીસીકો મુસલમાન કરૂં.
નજર તુમ કરો ઇસકી ઇમાનપર, એ ઓરત હે જાની સો રેમાનપર.
મુસલમાન ન હોતી હે ઇમાનસે, વો ચહાતી હે નિરમલ બાદરખાનસે
બાદરખાન ઉપર વે કુરબાન હે, સાબત દીન ઉસકાબી ઇમાન હે.

કહ્યા તબ નવાબ હે મુરબ્બા કે તઇ, કે સાંમીલ મે ભી ઇસ કામમેંઇ.
મુસલમાન કરના ઇસે હે સવાબ. ઇસી કામ અદર કરના હિજાબ.
અગર મિલકરે કાફરાકા ખ્યાલ, સેહેરમે ઉનકુ મે દુગા નિકાલ.
કરો જા કે આ ખુન સાહેબ ભલા, કહેકામ નેકીમે ગેરી નજા.
સિતાબીસે જાકર કરો કાર ખેર, ન કર તુમે કાર નેકીમે દેર
એ સુન બાત આખુન વહાંસે ચલા, જાકે બાંસે લડને લગેગા હલાલ.
સુરત શેહેર સવારીમેં ફેલી ખબર, ઉઠ ઉસકા ચરચા સુનોઘર ઘર.
પીછે કાફરા સબ શેહેર કે તમામ, જાકર ખાસે લડને લગેબા હલામ.
પઠાન ઓર નાગર ઉમરસેં પઠાન, ચીબાઇને લશકર લગાઇ નીશાન.
લડાઇકુ જાકર મેદાનમે, ખડે જાકે મેદાનમેં દો સામો.
કભી દેખ મુસલમાનકુ ભાગે ફેકાર કીયા જાકે સરકારમેં જુ પુકાર.
કહા જા ઉનને સો દરબારકુ. હમારી અરજ સુન એ સરકાર તું.
સુરત શેહેરમેં ગયા છે જુલમ, મુસલમાન બઢાના કરે છે હુકમ.
મુસલમાન એવા અકા થયા બધી જાત હિંદુ નગારા થયા.
હમારે રખવાનો ન ચલાં જ ધરમ, કરવામાં ન આવેરે દાનનો મરમ
તબી ઉનકુ એસા કહા કે નવાબ, કે ક્યા જુલમ હે તુમપે કહેદો જીતાબ.
હમરે કોઇકુ જુલમ નહીં જરા, તુમારે ઉપર ક્યા હુવા માંજરા.
રજાસે આપસકું જા લાવે મકાન મના જો કરે તો વો હોવે લઢન.
સબ દિનોસે દિન હે મોહોમદકા સચા, ઇસીમે આયા મકીન વો બચા.
મના કશું કર જો મુસલમાન હે, અગર ઉસકા સાબીત જો ઇમાન હે.
તુમારી વો લડકીકુ પુછો તમે, જુલમ ઉનકે ઉપર કિયા હે કીને.
વહોરસી ભી આઉ વે કરગા જવાબ, બેઠા જાકર ઘરસેં વોહી ફરમાયા
ભી મુફ્તાં ગફુરને નિકાલ તબ પઢો, મતા હેવ સબી ખાનદાં કાલીમ હુ.
સોરા પોજરીકાબી વોડા મયા, બહોત માબો જર ઉસકુ દીગર હોયા,
સવાર કરકે ઘોડેપે રૂખસત કિયા, મુલાખાત ખુશીસે રવાના હુવા.
દી હેરકુ કયા મીરજાની ઉ હે, બને સાદીવી નાલ સુરત સુન

નહૂર હે મુસલમાન સબપર ફિતમ, યે હામીદ કિસીકે હુકર હૈબ લાગુ.
કોસ્મા નાગનીકા સુનબા અમલ, કિયા ઉરદુ ઉપરસે ગેને નકલ.
બનાનાકુ મય કિસ્સા બડા શોખસે, બલાકત નગ્ગકરકે પુર ઓકસે
કિયા ઉરદુ મેંને સીનો અંજામસે, રહીન મુબારક શા રમજાનમેં,
બન તારીખ રમજાનકી થી બીસગી, વો થી નેક સાખત સુનો એક દીન.
એ હામીદ બસ તુ તો બકવા ન કર, સુરા કર તું કિસ્સા અબી મુખ્તસર.
ન કર ફખરકે આગે જરા તું કલામ; નબીપર તુમ બેજો દરૂદો સલામ.
યે હામીદકી કલમે સુનો બાદ ખુન, જિસકી સો અંતર મેં બસહે ખુન

કિસ્સો નાઝની પઠાનનો તમામ પુરો

ગઝલ મુનીસની.

બરબાદ આહ બસ્ત્રે બાદમે ગુન મુસરો પઝમાન, રહે બાંસુ સુરમાકી તેરા બ.બાદમે ખાન. ફની રખકે પગોપર જાન ૧ દેતાહુ મૈ દિલજાન, અદા જિસકી હે બાકી તીરછી આલતન આપ મસ્તાન બતે કસુકર હમારા ઉસ પરીપે કરશે પારાન વાં બેપરવા સેદાઇ યા સંગી દિલમેં દિવાન ૩ હમે આના ગિલે કયું કર તેરી સાદ ગીમે જાનના મેરી સુરતી ઇજીરાન તેરા દ.બાર ગાર સાકાના મુજય સારગ ગમસ્તામે હુવાહે કીન શરાબીકા કે સાને મુગની હૈ ના સબે ખુશ. ખુબ હે મસ્તાન બતા એશનાં એ બજમ હુસેન વોહે કફરી દિલસોજી.
હુએ પરવા નહીં ઓર બાઇ જબ જલકે પરવાના ૫
ગોઠાસે હસ્ત ગોલી દેખ કર મજનુકાં, મચતક યે પારકી મગર થા
બસહો સુકાબા બદુ વેરાના ૬
રહી બસ ચમકે સોયે રાત કમ હૈરાન મુઝી બાકી કટોરા અફસર
બાલુસે રખદે હાથુમે માન ૭
હમારે અફર તુમારે એસકુ, સે હારા હુઇ સહેરા દોઇ જુનો
નાહી બુમ લેલીબહરે મજનુકી અહસાન ૮

આ બાદે સાહેબ મુજબ હુકમ પનાહ હક બાદુસે દીલમેં
નેક આરેઓ સુને જાનકા કહીઆ ॥ ૯
નીયાં જો કહ બાદ ગેર્જે હે ગનીમત હેમની ગત ઉરકાર ૩.
શાકી કહ્યું, ન સીસાગે પઇમાંન ૧૦
હાલ ક્યા તુમસે મે આપને દિનો દમાનત ફકીર ગાદા
ને હમેગ મહબુગ કહરી દાન ૧૧

કીસ્સો નાજની પઠાનનો તથા ગજલ મુનીરાની સંપુર્ણ

ગજલ પરસુત.

બાદ હનદે ખુદા નહાનો તે રસુલ. એક કહાની સુના એક તુમ માકુલ
કે કીસી વક્તમેં કરી હરદમ. હગ સફર ચાર સખસથે બહામ
એક દરજી થા એક થા નજાર, એક બજાજ્યા ઓર એક સુનાર.
સબ સફરમે અજબને પાકર, પારદ એક શહેરમેં હું એક બાકર,
થાજો ચોરીદા વહાં બોહોત બતરા, ગાઠે દમ બરગ સબકો શોતાથાબ.
ની રાતનીગે જાગકે વોહ બાહાન, તો ઉનુને કહા એ ખાકે કસમ.
સામસે લેકે આજ તાબ સહર, જાગે સબકો એક એક પહેર,
હોકે જાના રહે ન કુછ અસબાબ, સુખ અદહો ગએ વોહ કેહકે શીન

સમાપ્ત.

જાહેર ખબર.

ચોપડીઓના નામ તથા કિમત.		ચોપડીઓના નામ તથા કિ	
નીયાગજની રમુજી વાર્તા	૦—૨—૦	અહેમતસાવળીંગાના વાર્તા	૦-
પદમાવતીની વાર્તા.	૦—૨—૦	ગુલબકાવળીની વાર્તા	૦-
ગંગાકડની વાર્તા	૦—૧—૦	અ. રામાકજીની વાર્તા.	૦-
ચાવડી ગારુડીની વાર્તા.	૦—૧—૦	નરહણ [illegible] વાર્તા.	૦
વીક્રમ અરીસની વાર્તા	૦—૧—૦	[illegible]ની વાર્તા.	૦
અપગજના ગાયન.	૦—૧—૦	[illegible]	૦
સોરઠના ગાયન.	૦—૧—૦	જાદુપ્રયોગ સંગ્રહ.	૦-
બારમાસીના ગાયન.	૦—૧—૦	જાદુપ્રયોગ સંગ્રહ.	૦-
ગુજરાતી છંદ ગાયન.	૦—૬—૦	વૈદક સાર સંગ્રહ.	૦—૫—૦
હરીશ્ચંદ્ર નાટક મોટું	૦—૮—૦	પાકશાસ્ત્ર.	૦—૨—૦
[illegible] નાટક મોટું.	૦—૮—૦	સામુદ્રીક તથા શુકનાવળી.	૦—૨—૦
[illegible]	૦—૮—૦	શુકનાવળી.	૦—૧—૦
કામદેવ[illegible]ના મોટું.	૧—૦—૦	[illegible] નાટક મોટું	૦—૮—૦
નરસિંહ મહેતાની હુંડી	૦—૧—૦	[illegible] નાટક ગાયન	૦—૧—૦
[illegible]ની વાર્તા.	૦—૧—૦	[illegible]ના ગાયન	૦—૧—૦
મેના [illegible]ની વાર્તા.	૦—૧—૦	ગોપીચંદના ગાયનો.	૦—૧—૦
[illegible]ની વાર્તા.	૦—૧—૦		

આ સિવાય અમારી દુકાનેથી દરેક જાતના ગુજરાતી [illegible] છાપખાનાઓમાં છપાએલા પુસ્તકો તથા રાસડાઓ તથા નાટકો તથા ખુશ-[illegible] વિગેરે મળશે.

બુકસેલર મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે.

ઠે. [illegible] ઠુ. અમદાવાદ.